

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

سال هفتم

۳ شنبه ۸ مرداد ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۷۸

شماره مسلسل ۱۷۲

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۷۲

صورت مذاكرات مجلس روز سه شنبه اول مرداد ماه ۱۳۳۰

نهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: امامی اهری و پناهی
- ۳- توضیح آقای نایب رئیس راجع به شرحه آقای نظام وفا در جواب نامه وزارت فرهنگ
- ۴- بقیه مذاکره در گزارش راجع بانقلاب ۱۴ میلیون لیره از پشتوانه اسکناس بحساب دولت
- ۵- ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس ساعت نه و سه ربع صبح بر ریاست آقای نورالدین امامی

(نایب رئیس) تشکیل گردید

نایب رئیس - امامی غائبین

جلسه قبل قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دولت آبادی اورنگ - شکرانی - آصف - غلامرضا فولادوند - قاسم فولادوند - افشار شهاب - مسروانی - آشتیانی زاده - سلطان - الملهاء - محسن طاهری - مکی - صدر میر حسینی

غائبین بی اجازه - آقایان: محمودی خاکباز - دکتر مصباح زاده - خسرو قشقایی بوداغبان - اکبر - تولیت - ابتهاج - امیری - قراگزلو - ابوالفضل حاذقی - رضوی - سودآور - جواد مسعودی - عبدالعسین - مجتهدی - گودرزی

دیر آمدگان با اجازه - آقایان: نفع الاسلامی - اسلامی دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: مرانی سلطانی - برومند - موفر نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس یکشنبه سهام اعتراضی نیست؟ آقای حائری زاده حائری زاده - يك تسمیعی لازم است که من یاد داشت می کنم که بتدوینوسی بدهم

نایب رئیس - آقای دکتر شایگان دکتر شایگان - در بیانات بنده هم يك اصلاحات لفظی است که اصلاح میکنم و تقدیم میکنم نایب رئیس - بشرط اینکه این اصلاحات

در حدود مذاكرات جلسه قبل باشد

دکتر شایگان - عین آنست و

يك كلمه اضافه نمیشود

نایب رئیس - آقای حمیدیه

حمیدیه - چنانکه خاطر آقایان محترم مستحضر است در شب دوم خرداد حریق در بازار بناب اتفاق افتاد و تمامی بازار و اجناس موجوده آن جا را از بین برد در نتیجه اصناف و کسبه را بروز سیاه نشانند و در حدود دو میلیون تومان بکسبه خسارت وارد و سه هزار نفر از بازارها و خانواده ایشان را مستأصل و پیریشان نمود. از طرف شیر و خورشید مرکز که تحت ریاست عالی و الاحضرت شمس بهلوی اداره میشود با پرداخت یکصد و شصت هزار ریال با آسیب دیدگان کمک و مساعدت شد لازم دانستم تشکرات و سپاسهای قلبی را از توجهات و الاحضرت و هیئت مدیره محترم شیر و خورشید سرخ بعرض نمایندگان محترم برسانم العاقبت آنها سازمانی است که در مواقع بار یک و بیش آمدهای ناگوار کمک و مساعدت دردمندان میروند در ضمن از آقای مهندس زنگنه که با پرداخت يك میلیون ریال بعنوان وام و از طرف اهالی محترم مراغه و شیر و خورشید سرخ تبریز و مراغه با دادن یکصد و شصت هزار ریال با آسیب دیدگان مساعدت شده شکر گزارم (احسن)

نایب رئیس - بیانات آقای حمیدیه مربوط بصورت جلسه نبود. استدعا میکنم

آقایان اگر راجع بصورت مجلس فرمایشی دارند بفرمایند آقای بهادری

بهادری - در جلسه گذشته راجع بشهدا که صحبت شد بنده اجازه گرفته ولی وقت ندادند که بنده عرضم را بکنم. دیروز

از خانواده مرحوم سرلشکر امین که در کردستان در حین انجام وظیفه جان خود را فدا کرده (صحیح است) ببنده مراجعه کرده بودند که تا حال از طرف وزارت جنگ نسبت بخانواده آنها توجهی نشده و از مزایای قانونی که قبل از قانون فعلی هم وجود داشت آنها استفاده نکرده اند. این را میخواستم تذکر بدهم که جناب آقای وزیر جنگ راجع باینها يك توجه قانونی بفرمایند.

نایب رئیس - بیانات آقایان مربوط بصورت جلسه نبود سرلشکر امین خدمات بزرگی به آذربایجان کرده و یکی از فرزندان رشید آذربایجان بوده و آذربایجانیها هم همیشه از سرلشکر امین قدر دانی میکنند دیگر نسبت بصورت جلسه فرمایشی نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

۲) بیانات قبل از دستور آقایان

امامی اهری و پناهی

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی تقاضا فرموده اند که بیانات قبل از دستور آقایان به آخر جلسه بماند و لایحه چهارده میلیون لیره مطرح شود (جمعی از نمایندگان - نمی شود مجلس باید رای بدهد) اگر مخالفی نیست وارد دستور بشویم (تیمور تاش - بنده مخالفم) چون مخالف هست فعلا عده برای رای کافی نیست نطق قبل از دستور شروع می شود (محمد علی مسعودی - سؤالات مطرح شود) امروز روز سؤال نیست آقای امامی اهری

امامی اهری - روزیکه مبارزه نفت شروع شد دولت ایران بخود تنگن داد برای پاره کردن زنجیرهای استعماری بیا خواست تا بزرگترین قدم اجتماعی خود را بمنظور ملی کردن صنعت نفت در سراسر کشور بردارد و مجلس دوره ۱۶ هم برای

انجام امیال و آرزوهای مردم قوانین مربوط بملی ساختن نفت و قانون اجرای آن را تصویب کرد و دولت هم از شرکت خلع بد کرد و قدرت اداره کننده از رؤساء سابق شرکت سابق منتقل بهیئت مدیره موقت گردید از صدور نفت برای شرکت سابق و بوسیله کشتی های آن جلوگیری شد و خلاصه خلع بد منظور نظر قانون انجام یافت اشخاص دورانندیش و بصیر که از اهلیت عمل خود آگاه بودند منتظر وقوع حوادث و تحولات گوناگون در کشور بودند و می دانستند که عمال و ایادی کمپانی غاصب که پنجاه سال است بیسکن شیره حیات و خون این ملت فقیر بدبخت هادت کرده است و بقای خود را در دفتاری ایران و ایرانی تشخیص داده باین آسانی تسلیم نخواهد شد یک مطالعه و نگاه اجمالی بعملیات شرکت سابق این حقیقت تلخ را برای ما روشن میسازد که اولیای شرکت ابتدا موجبات اغتشاش جنوب را فراهم ساختند و چون بر اثر بیداری کارمندان و کارگران ایرانی و مراقبت و هشاری اولیای امسور و اندرز و هدایت پیشوایان و رهبران نتیجه از عمل خود نگرفتند مانع از ادامه خدمت متخصصین و کارمندان انگلیسی شرکت شده آنها را وادار بترك ایران نمودند ایرانی رنج دیده و مستکشفه را بیباده کردن چتر باز و اهزام رزمنه و تهدید کردند از آن ها که نتیجه نگرفتند در صدد برآمدند تا با فراهم کردن مقدمات تعطیل بالشکاه آبادان مانع اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت و خلع بد از کمپانی شوند - بعد از همه آنها باندو بست های سیاسی توانستند دیوان لاهرا تحت تاثیر قرار داده آنچنان رای از دیوان مزبور بگیرند و چنان لطمه سختی بهیئت قضائی این دیوان بزنند که روی دیوان بلغ هم نزد این دیوان سفید شد بعد از آن هم هر چند سرسختی و مقاومت از ملت ایران دیده و می بینند بر شدت عملیات و تعریکات و کوشش و تلاش خود میافزایند منظوم از اشاره بر سرفصل های عملیات شهود کمپانی غاصب و حامیان آنها اینستکه فاجعه شوم یکشنبه ۲۴ تیر ماه که با تجهیزات کامل و جو بهای آهن دار و اسلحه گرم و سرد اتفاق افتاد برای اشخاص دورانندیش غیر مترقبه بود و حواله توپ و تفنگ و مسلسل و اهزام کشتی جنگی و بیاده کردن چتر بآیا پیشنهاد تقسیم ایران با دست به چنین تعریکات خانمان برانداز داخلی زدن از طرف بیگانگان برخلاف انتظار نیست مایه تأسف ما اینستکه در چنین موقعیت خطیر و بار یک حیاتی که کلیه افراد کشور پیش از هر چه احتیاج بوحمت و یگانگی دارد در این دقایق حساس تاریخی که ملت سرگرم یکی از دشوار ترین

مبارزات حیاتی خود میباشد چرا کرده می از جوانان و کارگران ساده لوح ایرانی فریب اجانب و عوامل مزدور و بیگانه پرست را خورده جریانی را پیش بیاورند که دشمن بادشمن بیش از آن نمیکند و چنانچال و آشوبی را برپا کنند که چتر باز نیروی دشمن بیش از آن را قادر نمیشد کدام صلح را ما بخطر انداخته ایم که بدست یک مشت دختر و پسر معصوم چماق داده بودند تا آن صلح را حفظ نمایند آن جوان که چماق را در آستین خود معفی کرده و بعنوان هوا داری صلح بجان برادران خود میافند با جریانی پیش میآرد که برادرانش بجان او می افتند با بداندگی بخود آمده و به بیند که ایرانی ایرانی بیچاره که غوطه خورد در انواع واقعا بدبختی هائی است که برای او فراهم کرده اند با کوی با کدام قدرت و نیرو سرچنگ دارد؟ مگر متجاوزان زود قرن نیست که این ملت ستمدیده و رنج کشیده همواره مورد تعدی و اجحاف بوده است باید جوانان ما اطمینان داشته باشند که اگر دلی بحال آن ها بسوزد دل ایرانی است والا برای آن سیاستمدارانی که خون میلیون ها جوان توانستند عطش خون آشامی آن ها را تسکین بدهد ریخته شدن خون چند نفر جوان ایرانی چه اثری خواهد داشت و از غم و اندوه بیچارگی آنها کی با خبر یا متأثر خواهد شد جوانان و کارگران ما باید هشیار شده و بیند چه چیزی موجب این تظاهر عظیم آنها در این موقع شده بود تا کی باید جوانان و کارگران بی خبر از همه جای ما فریب جاسوسان چرب زبان و دلالهای بی همه یز را بخورند و بدون هیچ دلیل و منطق خود را بکشتن بدمند خانواده های خود را مزادار و مانده زده نموده و وسیله تبلیغاتی علیه ملت و کشور خود به بیگانگان بدهند و دولت را که یک دولت ملی و بنابر تمایل افکار عمومی و برای انجام یک موضوع خاصی بر سر کار آمده و قدرتی در مقابل دشمنان خارجی همدان تکیه او بر افکار و تمایلات عمومی است دچار معذور و سرشکستی نماید و بهانه بدست دشمنان خارجی و مخالفین داخلی بدهد جوانان ما مگر نمی دانند که در چنین موقع حساس حداقل توقع و انتظاری که دولت از افراد ملت خود می تواند داشته باشد سکوت و آرامش است مگر متوجه نیستند که حریف با تمام قوا می خواهد بکوشد که این نهضت مقدس ملی را در قضیه نفت رنگ کمونیستی داده و بدینا وانمود نماید که صحنه گردان همه این قضایا عمال شوروی هستند جوانان ما باید بدانند با کسانی طرف هستند که سفت خاصه آنها عناد و لجاج است و وقتی وارد میدان

مبارزه شدند حساب نفع و ضرر را کنار گذاشته با زمین می خوردند با زمین می خوردند (حائری زاده مدظن باشد زمین می خوردند) انشاء الله امیر و جوانان و کارگران ایران باید بدانند که همین امریکایی با عظمت روزی مستعمره انگلستان بود آمریکایی ها یک تخفیف البانی مختصری از انگلیس ها خواستند ولی آن ها حاضر بتخفیف و ارفاق شدنند کار بکشتار و زود خورد کشید چنگ معروف استقلال در گرفت آمریکا مستقل شد انگلیس ها امریکارا از دست دادند ولی تخفیف مالیاتی مورد تقاضا را ندادند من اطاله کلام را در این مورد بیش از این جایز ندانسته باری بگر بردان کارگر ایرانی خود را مغایب قرار داده با کمال صراحت اعلام میدارم که کشور ایران مال ملت ایران و در نظر ایرانی پاک سرشت علاقمند بآب و خاک خود بین اجنبی پرست جنوب و شمال و شرق و غرب و میان آنکه بانجریه آذر با بجان موافق است با آنکه موافق تجزیه خوزستان یا تسلیم منافع آن بدیکران است فرقی نیست (صحیح است) و اگر ساد لو حانی پیدا شوند و تصور کنند که ایرانی قبول خواهد کرد که یک اجنبی از مملکت برود و اجنبی دیگری جای او را بگیرد (صحیح است) تصور احمقانه و باطلی کرده اند (صحیح است) و ضمن ابراز کمال تائیر و تاسف از جرمان روز یکشنبه از جناب آقای دکتر مصدق می خواهم که در این مورد بدون هیچگونه رحم و شفقت مسببین جریانات آن فاجعه شوم را که مرتکب خیانت غیر قابل عفو بدولت بگوئیم که دکتر مصدق ما را درین بست قرار داده است دکتر مصدق کاری که بجز اجرای قانون مصوب مجلس باشد نکرده است تا ایرانی هم بداند خوش آنقدر ها هم ارزان و بی ارزش نیست و چون طبق مسووعات از مذاکرات دولت و آقای هرین بوی امید میآید ضمن ابراز کمال خوشوقتی ملت ایران امید وارم که وساطت آقای هرین ب نتیجه رسیده و آمریکا و انگلیس اصل ملی شدن صنعت نفت ایران را قبول نمایند که هم حق ما کمیت ملی ایران وهم دوستی ما با جبهه غرب محفوظ بماند و اینجا لازم است که این نکته را متذکر شوم موقت ما تا اینجا مرهون مقاومت و ایستادگی و وحدت و یگانگی ما بوده است والا حریف بکلیه وسائلی که در دسترس داشت متوسل شد نمایندگان شرکت سابق از راه نرسیده بدون اینکه روی خوشی نشان بدهند باین استدلال که ما دام دولت دکتر مصدق بر سر کار است مذاکره بی نتیجه است مذاکره خود را قطع کرده و راه خود پیش گرفته و رفتند هنوز وسائل تبلیغات آنها در دنیا از کار نیفتاده و سعی دارند مردم سلیم النفس ایران

را بجهانیاں ما جرا جو و بد قول و متجاوز و بی بند و بار معرفی کنند مردم مسلمان ایران را متماثل بجهه شوروی و نهضت ما را ساختگی و ناشی از تمایل بشوروی معرفی نمایند یا وزیر خارجه انگلیس در مجلس هوم فریاد میکشد که ایران در آینه غیبی نزدیک با حقیقت و حشمتا کسکی مواجه خواهد شد عمال سیاستهای بیگانه برای افتاد از بین بردن ایرانی بد بخت که غیر از احقاق حق و بجز حق حیات چیز دیگری نخواهد سخت بشکایو افتاده با تعریکات داخلی و با جاد و عب و وحشت بعضی از اشخاص بیست عنصر کشور را که در همه ممالک نظائر آن ایافت می شود تحت تأثیر سیاست و افکار خود قرار داده و تحت عنوان فریبنده ((نفت برای ایران است نه ایران برای نفت)) یا ((دکتر مصدق ما را در بن بست قرار داده است)) و امثال اینها میخوانند افکار ما را مسموم کرده و ما را از تعقیب هدف اجتماعی و ادامه جهاد مقدس ملی منحرف نموده و با ایجاد این قبیل اختلافات در صف خلل ناپذیر ما شکاف وارد نمایند لازم میدانم متذکر شوم آقایان مگر ما با اتفاق با اکثریت تام قانون خلع بد فروری را تصویب نکردیم و پس از آن دکتر مصدق را بزمامداری دعوت نکردیم مگر از طرف همین و کلاد نویسنده گان با احتساب روزی سیصد هزار لیره خسارت تأخیر در اجرای خلع بد درخواست اجرای قانون خلع بد را نکردیم و تأخیر در انجام امر را خیانت بملک و ملت نشمریم چگونه امروز می توانیم با ن سیاست های شومی که با اعمال هزاران توطئه و تعریکات خانمان برانداز هستی ما را غارت کرده است رحم نکرده و عملا با آنها اعلام داریم که نه رأی ظالمانه دیوان لاهه نه تزییق مالی و اقتصادی و نه تبلیغات سیاسی و نه تبلیغات زهر آکین و نه راه انداختن سیل خون در خیابانهای تهران و نه اظهارات خلاف حقیقت و مروت گویندگان را دیوانه ملت صبور و نداد کار ایران را که برای استخلاص خود از اینهمه بدبختی تیره روزی قدمه کرده و قدمهای موثری در این راه برداشته است تا آخرین نفس جهاد نفت را ادامه داده و در این راه از پای نخواهد نشست در ختمه هرایضم آن احساسات و عواطف عالی شرقی و حق سیاسی گزایی که در نهاد هر ایرانی بعدا کثیر وجود دارد محسوس شده که با تذکر آمدن مرحوم روزولت بسال ۱۹۴۳ بیابخت کشور ما و کسکهای شخص او در باب صدور اعلامیه تهران و حمایت هائی که در موارد مختلفه نمایندگان آمریکا در سازمان ملل از حقوق ایران مخصوصا در مورد آذربایجان کرده اند و با یاد آوری خدمات مستر شوستر و سایر مستشرقان امریکائی که با صداقت بکشور

اهری می گذارید؟ (سرتیب زاده - بلی) بفرمائید .
امامی اهری - باید در مقابل این شدا و مشکلات مراد نه مقاومت و ایستادگی کنیم و اطمینان داشته باشیم که بدون مبارزه و فداکاری هیچ ملتی بعق خود نرسیده چنانکه دولت و ملت مکزیک پس از ملی شدن نفت گرفتار خرابکاری های شرکت های انگلیسی و امریکائی شد و اینها اشکالاتی پیش آوردند که نزدیک بود صنعت نفت مکزیک بکمی از میان برود ولی ملت مقاومت کرد و آنچنان موفق شد که پس از وقوع جنگ بین المللی دوم امریکای انگلیس با منت و تقدیم هزار گونه مزایا از مک یک نه خریدند در میان ما هم اگر کسانی پیدا شوند که تصور کنند تا برده رنج کینج میسر میشود و یا با سهولت بچنین مقصود بزرگ ملی نائل میشویم و اولیای شرکت سابق نفت باین آسانی دست از سرما برداشته و با عرض تشکر سوار کشتی دای خود شده رفع زحمت خواهند نمود خیال باطلی است تا اینجا که پیش آمده ایم نتیجه ایستادگی و مقاومت و وحدت و یگانگی بوده و اگر در انتظار اخذ نتیجه و نبل بوقیبت هستم باید حدا کثر حمایت و پشتیبانی را از این دولت بعمل آوریم و با تصویب لوایح دولت ثابت کنیم که ملت معصوم و مستقیم و بی جهت موجبات یاس و نومیدی مردم را با ایجاد اختلاف و تفرقه فراهم نکنیم و بان سیاست های شومی که با اعمال هزاران توطئه و تعریکات خانمان برانداز هستی ما را غارت کرده است رحم نکرده و عملا با آنها اعلام داریم که نه رأی ظالمانه دیوان لاهه نه تزییق مالی و اقتصادی و نه تبلیغات سیاسی و نه تبلیغات زهر آکین و نه راه انداختن سیل خون در خیابانهای تهران و نه اظهارات خلاف حقیقت و مروت گویندگان را دیوانه ملت صبور و نداد کار ایران را که برای استخلاص خود از اینهمه بدبختی تیره روزی قدمه کرده و قدمهای موثری در این راه برداشته است تا آخرین نفس جهاد نفت را ادامه داده و در این راه از پای نخواهد نشست در ختمه هرایضم آن احساسات و عواطف عالی شرقی و حق سیاسی گزایی که در نهاد هر ایرانی بعدا کثیر وجود دارد محسوس شده که با تذکر آمدن مرحوم روزولت بسال ۱۹۴۳ بیابخت کشور ما و کسکهای شخص او در باب صدور اعلامیه تهران و حمایت هائی که در موارد مختلفه نمایندگان آمریکا در سازمان ملل از حقوق ایران مخصوصا در مورد آذربایجان کرده اند و با یاد آوری خدمات مستر شوستر و سایر مستشرقان امریکائی که با صداقت بکشور

ما خدمت کرده اند بالاخره با ذکر خیر از مستر یاسکو ریل بکنفر امریکائی بود که در اوایل مشروطیت برای تعلیم و تربیت به تیریز آمده بود و جان خود را در آزادی و استقلال ما تار کرده خون خود را داخل نمایشند آذربایجان ورود آقای هریمان یکی از بزرگترین مردان سیاسی و اقتصادی و اجتماعی ملت عظیم الشان امریکارا تبریک گفته سابقه مهمان نوازی ایرانیان گاه های زیادی را که ملت ایران در این اواخر از امریکائیا پیدا کرده است کنار گذاشته ضمن ابراز خوشوقتی همه ایرانیها از ورود ایشان و در خواست موفقت ایشان از در که خداوند متعال تقاضا مینمایم حال که قدم رنج فرموده بکشور ما آمده ایم اندکی چشم خود را باز کنید تا ببینید چگونه آثار بدبختی تیره روزی از کلیه مظاهر زندگی ما آشکارا است شما که زحمت مسافرت هزاران فرسنگ را بر خود هموار کرده اید اگر نخواهید بفارس و خراسان بروید و افرادی را که با ملخ یعنی آفت معصوم خود سد جوع مینمایند به بنید اگر نخواهید بآذربایجان و گیلان و کردستان بروید تا ببینید مردم این نواحی با چه بدبختی هم آغوش هستند اگر نخواهید بسله های حمصیر آباد و حلبی آباد و چادر آباد آبادان سری بزنید تا وضع زندگی کارگران ایرانی را ببینید که آخرین آرزوی آنها آرزوی زندگی در آن شرایطی است که حیوانات شما زندگی میکنند قدم رنج کرده بجنوب تهران سری بزنید و در آنجا افرادی را که بنام بشرزندگی میکنند به بنید ممکن است دستکاهای تبلیغاتی بیگانگان در اینجا هم انتخاب کاری کرده بشما گفته باشند که اینها از شجر و حجر تراشیده شده اند ولی خبر باور کنید که اینها هم بشرند اینها هم فرزندانند می شنوند می فهمند گرسنگی و تشنگی و برهنگی را احساس میکنند از سرما و گرما متاثر میشوند - از بدبختی ها متالم میگرددند آقای هریمان از جنوب بشرق بروید و از شرق بشرق به پیچید همه جا غیر از خرابی و مصعاری بی آب و علف و بجز یک مشت مردم بدبخت و مریض که نتیجه عمل سیاست استعماری است چیز دیگری نخواهید دید وقتی این اوضاع را دیدید تقاضای حقه این اشخاص را که صدی نود مردم بدبخت این مملکت از همین قیاس و طرز زندگی آنها برآب بدتر از اینها است با گوش هوش و ندای وجدان بشنوید و پس از مذاقه کامل تصدیق فرمائید که ایرانی وطن پرست ایرانی مسلمان بر خلاف تبلیغات دیگران با وجود فقر و بدبختی و ذلت و مسکنت یعنی آن هومان مولده کمونیستی کمونیست نیست و با هزار مخرج هم نمیشود این زهر قاتل

را بخورد این ملت داد چنانکه تا امروز هم این ملت توانسته است با روح ایوان و عقیده مذهبی و علائق ملی خود را مستقل و سرپا بگذارد ایرانی همین دلیل که کمونیست نیست فاشست هم نیست جنگجو هم نیست با کسی سرچنگ ندارد متعدی هم نیست بعق کسی تعدی نکرده و با حدی زور نمیخواهد بگوید بلکه حق خود را میخواهد و میگوید منافع سرشاری که در عرض سالیان دراز برده ایم بسراست غارت و بنفاس است چند صباحی هم میخواهد خودش از منافع خدا داده خود استفاده کند و دست بیک رشته اصلاحات فرهنگی و بهداشتی و کشاورزی زند بلکه بتواند یکی از هزاران بدبختی خود را علاج کرده و آرام غیر منتهای خود را اندکی تسکین ده جای بسی تأسف است که اولیای امور انگلستان بجای اینکه بشرکت سابق توصیه کنند که بنافع سرشار گذشته اکتفا کرده در مقابل درخواست حقه ملت ایران تسلیم شود بدون جهت و دلیل با تش اختلاف دامن میزند . آقای هریمان شما وقتی بهره ما را در سالهای جنگ با مالیاتی که دولت انگلیس گرفته مقایسه کرده و دیدید بهره ما از یک دهم آن مالیات کمتر است اطمینان داشته باشید که نهضت ملی ایران یک نهضت چینی یا برضد جبهه غرب نیست بلکه این نهضت برضد دخالتهای ناروا و بنفاس گری های غیر قابل تحمل است . آقای هریمان با عرض این مراتب است که ملت ایران انتظار دارد شما سایر هم مهربان شما جنگ استقلال سال ۱۷۷۶ بدران خود را بیاد آورده و از نهضت کنونی ملت ایران و منافع و مصالح ملت فقیر ایران در مقابل تعدیات غیر قابل تحمل شرکت سابق نفت حمایت کنید و اطمینان داشته باشید که ملت ما میخواهد در کنار دیوان آزاد و همراه با آن مستقل و آزاد پیش برود - ملت ما میخواهد خودش نفت خود را استخراج کرده و تصفیه کند و بدینای آزاد بفرود نفت اوبسکی از عوامل تاراج صلح جهان باشد - عراض بنده در این جا خاتمه میدهم و ولی یک نکته را هم اجازه می خواهم تقاضا میکنم و تصور میکنم که این تقاضای کلیه نمایندگان محترم و تقاضای بنده است و آن اینست که در این موقع خطیر (صحیح است) و در این موقع حساس که دولت و اقامدولت این اشخاص را که محتاج سکوت و آرامش است این آقایان افراد احزاب از هر طریقه راست یا چپ اختلافات خودشان را کنار بگذارند (صحیح است) و نمیکویم ترك معاصمه بکنند ، یک حالت متار که قائل بشوند تا قضیه نفت تمام بشود (صحیح است) بعد از اتمام قضیه نفت آنوقت با همدیگر تصفیه حساب بکنند (دکتر طربا - بدهم لزوم ندارد) بعدش بفرمایش ایشان از روی ندارد من این تقاضای کوچک را از طرف مجلس عرض میکنم و گمان می کنم که در این مورد هم عقیده باشند . یک شرحی هم آقای مغیر فرمند نوشته اند و چون چند دقیقه ای از وقت بنده باقی است تقاضا کرده اند این شرحی که گویا تجار و معارف همدان بایشان نوشته اند خوانده شود جناب آقای مغیر فرمند محترماً تنی داریم .
نایب رئیس - آقای امامی وقت آقا تمام شده است
امامی اهری - یک دقیقه اجازه بده فرمائید . محترماً تنی داریم مراتب مندرجه ذیل را که منویات و مکتوبات قلبی ماست در مجلس شورای ملی قرائت فرمائید و اگر چنانچه قرائت آن برای شما میسر نیست خواهش میکنم زحمت آنرا یکی از آقایان حائری زاده یا یکی از سایر حضرات انجام دهند . حالا بنده بش ابلل شده ام . آقایان نمایندگان محترم ما اهالی همدان یعنی ملت ایران تا قبل از ۱۳۲۰ هیچ وقت نمیتوانستیم خود را راضی کنیم که حتی یک قدم از دولتهای وقت پشتیبانی کنیم و صمیمیتی از خود نشان دهیم . دلش هم معلوم بود . ولی از روزی که جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر محبوب ایران با همکاری شما نمایندگان برای استیقای حقوق ملت ایران و تجدید حیات سیاسی و اقتصادی در اجرای قانون ملی شدن نفت قد برافراشت گوئی روح تازه ای در ما دمیده و با بنده خود امیدوار شدیم روی این اصل از جناب آقای دکتر مصدق که او را نه تنها نماینده افکار عمومی میدانم بلکه مثل اینست که جای همه ما نخست وزیر شده و برای احقاق حق قیام کرده و بوسیله یک هدف بیش میرویم و برای نبل بقصد دهم اهرم گونه کمک و مساعدت مضایقه نداریم و اگر کسی در مجلس یافت بشود که ایمان و اراده ما را تاراج فرزند کند در وطن پرستی او تردید داریم و دوسه نفر دیگر از نمایندگان . اینجا از من میخوانم ولی صحیح میدانم (شوشری) - اگر صحیح میدانید نخواهید ایجاد اختلاف مقتضی نیست) بهر حال خلاصه اینها همه منظورشان کمک و پشتیبانی است و چون بچند نفر از آقایان نمایندگان نسبت سوهنیت داده و من عقیده ام اینست که همه آقایان نمایندگان حسن نیت دارند و همه شان اهرم راهی که میروند بخیر و صلاح مملکت است و در مواقع خطیر و حساس هم نشان داده اند که آقایان و کلا اختلاف را کنار گذاشته و برای نجات مملکت کار میکنند (شوشری) - اختلافی ندارند) اگر هم بوده برای انجام

لیره و سست شدن قیمت اسکناس و گران شدن مخارج مردم و بیفایده بودن مسکن با شکست اخلاقی و روحی و سیاسی از این جهت بنده نمیتوانم با این لایحه موافقت کنم و هر قدر هم میفرمایند بنام افترا و تهمت بزنند و ناسزا بگویند و اسامی ملیکم و روحه الله و برکاته .

نایب رئیس - آقای ارباب مهدی **وزیر دارائی** - اجازه میفرمائید توضیحی بدهم **نایب رئیس** - بفرمائید **وزیر دارائی** - چون قرضه‌ای که بموجب این لایحه پیشنهاد شده از محل پستوانه اسکناس میباشد و آقای شوشتری هم بیاناتی راجع باین موضوع فرمودند اجازه میخوام که چند کلمه راجع وضع پستوانه اسکناس برض آقایان برسانم در دنیای امروز پستوانه اسکناس آن اهمیت سابق خودش را از دست داده یعنی برای تشخیص اعتبار و استحکام پول آتقدری که همبسیاست و تعادل موجود بین مقدار اسکناس در جریان و میزان فعالیت اقتصادی کشور اهمیت قابل مینشوند آن اندازه نسبت به پستوانه اسکناس اعتنا و توجهی ندارند (صحیح است) بنده خیلی خوشحالم که در اینموقع با کمال جرات میتوانم عرض کنم که اسکناس کشور ما چه از لحاظ پستوانه و چه از نظر کیفیت و حجم آن یکی از بهترین و مطمئن ترین و معتبرترین پول های دنیا محسوب میشود (صحیح است) خودمان را با پول سایر کشورها می بینیم که دولت امریکا که قسمت اعظم طلا و ثروت دنیارا جمع کرده است برای اسکناس خودش بیش از ۲۰ درصد پستوانه قابل نشده و همینطور در انگلستان پستوانه لیره شاید از یک گرمزار هم کمتر باشد اما ما در مقابل ۷۵۰ میلیون تومان اسکناس که داریم خوشبختانه صد درصد طلا و ارز و جواهر داریم باین معنی که ۵۰ درصد طلای خالص و ۲۲ درصد ارز تضمین شده طلا و ۲۳ درصد جواهرات سلطنتی داریم حالا اگر ما بیاییم از این صد درصدی که پستوانه داریم استقراض کنیم به نتیجه چه می شود؟ نتیجه این میشود که موقتاً صدی ۱۸ از صد درصد کم میشود یعنی بجای صد درصد ۸۲ درصد برای ما باقی میماند و این مقداری که باقی میماند باز خودش یک رقمی است که در سایر ممالک نظیرش پیدا نمی شود و اما از نظر کیفیت و حجم بنده تصور میکنم که همین وضع حسرت و مضطربتهای که در بازار و در مراکز داد و ستد مشهود است و میزان بهره را ۲ تا ۳ درصد رسانیده خودش یک دلیل محکمی است که ما بگوئیم اسکناسی که فعلاً موجود

داریم اگر کمتر از میزان حاجت نماند مسلماً زائد بر احتیاج خواهد بود (صحیح است) بنابراین چه از نظر پستوانه و چه از نظر کیفیت و حجم وضع اسکناس ما طوری نیست که موجب نگرانی باشد اما چرا ما آمدیم این تقاضا را کردیم که با اجازه مجلس شورای ملی موقتاً چهارده میلیون لیره از پستوانه اسکناس قرض بگیریم و مصارف ضروری کشور برسانیم حقیقت اینستکه در وضع حاضر این چهارده میلیون لیره الان در انگلستان هیچ مورد استفاده ما نیست بدلیل اینکه بصورت اسناد در بانک انگلستان مانده است و بانک ملی هم در سال یک و نیم درصد استفاده میکند **شوشتری** - چه استفاده‌ای؟ **وزیر دارائی** - بهره میگیرد **شوشتری** - بهره چیست؟ **وزیر دارائی** - یعنی نفع میگیرند **شوشتری** - حرام است ملت مسلمان نباید با این حرفا خودش را آلوده بکند **فرامرزی** - آقای شوشتری انگلیس ها مال حرام نمیخورند؟ **وزیر دارائی** - مطابق دو نامه‌ای که آقای مدیر کل بانک ملی بجناب آقای نخست وزیر نوشته اند و الان پیش بنده است و ممکن است برای استحضار آقایان قرائت کنم در بانک ملی وضع ارزیمان بسیار بدست یعنی برای وارد کردن کالا های ضروری ارزی موجود نیست و چنانچه بغوریت چهارم برای اینکار نشود نتیجه این خواهد شد که قیمت اجناس بالا میرود هزینه زندگی ترقی میکند و زندگی برای مصرف کننده بسیار تلخ و ناگوار خواهد شد (صحیح است) سها ترین و مطمئن ترین طریقه ای که برای جبران این وضع در نظر گرفته شده همین است که از این محل استقراض بگیریم و این استقراض هم یک چیز دائمی نیست اولاً این یک نظر احتیاطی است یک اقدامی است که ممکن است اصلاً محتاج هم نشویم که تمام مبلغ را قرض بکنیم برای اینکه اگر این درآمدهای مورد انتظار ما از فروش نفت روزی هاید ما بشود ما مستغنی خواهیم بود و احتیاجی نخواهیم داشت و بفرض که در این عایدات یک قدری تاخیر بشود و ما محتاج بشویم که از چهارده میلیون لیره استقراض بگیریم شاید محتاج بشویم مبلغ کمتری بگیریم یا اگر همه اش را هم گرفتیم ممکن است قبل از انتقاضی یکسال مسترد بداریم بنا بر این بنده هر چه فکر کردم نفهمیدم که از این راه چه ضرر و زیانی متوجه اقتصاد کشور خواهد شد اما جناب آقای شوشتری بلکه مطالبی فرمودند که با وضع حاضر بهیچوجه تطبیق نمیکند این لایحه را مقایسه فرمودند با پیشنهادهای دولتهای سابق دولت سابق میخواست بوسیله لایحه ای که در نظر

داشت تقدیم بکنند اسکناس بیشتری منتشر بکنند (صحیح است) ما که خیال نداریم اسکناس را زیاد منتشر بکنیم (آزاد - شما میخواهید اصداف پستوانه را بردارید) پستوانه طوری نمیشود و بهترین ضامن و وثیقه اش درآمد نفت است و جای نگرانی نیست مگر نه؟ شبهه و تردیدی دارید که از این درآمد مملکت بهره مند خواهد شد بعضی از آقایان تصور میکنند که ممکن است در نتیجه تغییر و تبدیل در پستوانه و وجبات بالا رفتن هزینه زندگی فراهم شود مثل اینست که فکر میکنند که ممکن است بر مقدار اسکناس افزوده بشود و یک حالت انفلاسیون یا تورمی بوجود بیاید اینها در واقع بعکس اگر این کار را نکنیم هزینه زندگی بالا میرود بدلیل اینکه در موقع جنگ ملاحظه فرمودید که در حیث پستوانه ما خیلی قوی بودیم و متفقین وقتی اینجا بودند در مقابل اسکناس که از ما میگرفتند ۶۰ درصد طلا و ۴۰ درصد ارز تضمین شده به طلا بما میدادند ولی ملاحظه میفرمودید که هزینه زندگی ما بالا میرفت علت این بود که جنسها و کالا های مورد احتیاج ما وارد نمیشد و پول زیاد جمع شده بود قابلیت تبدیل نداشت انفلاسیون بوجود آمده بود و روی اصل عرضه و تقاضا عرضه پدیل از تقاضا زیاد شده بود و حالا اگر آن کار را بکنیم هیناً همان جریان زمان جنگ برای ما تجدید خواهد شد بنا بر این دولت برای جلوگیری از تجدید چنان وضعی اینطور در نظر گرفت که این کار را بکنند و این اقدام صد درصد صلاح مملکت است فرمودند که ممکن است بطرز مصرف آن زیاد اعتماد نباشد بنده تا آنجا که خودم و دولت فعلی اطمینان داریم ممکن است این اعتماد را صدر صد برای آقایان فراهم بکنم که در دولت فعلی ممکن نیست که یک قران بصرف غیر ضروری برسد در درجه اول این چهارده میلیون لیره را برای احتیاجات نفتی یعنی اداره زاید ماند آترام برای مصارف انتقاهی صرف میکنیم مثلاً الان فرض بفرمائید که در کشور ما گندم زیاد هست و اغلب آقایان محترم هم استحضار دارند که ما باید این گندم را با بیرون و چون خوشبختانه زیاد از مصرف هست ما زائد را خارج کنیم و بفروشیم و ارز بدست بیاوریم (صحیح است) بنابراین اگر از این راه ما یک چنین اقدامی را انجام بدهیم خود یک قدمی است سوی سعادت ملت ایران

شد بلکه بوجه مان هم که یک بوجه غیر متوازی است از وضع بدنه‌ای بوضع بدتری دچار خواهد شد و امیدوارم که آقایان این حقیقت را متوجه شده‌اند که ما امروز در یک وضع هادی نیستیم و اگر عراض بنده را حمل بر مبالغه نفرمایند می‌خواهم عرض کنم که دولت ما امروز حساسترین دقایق و بار بکترین مهمترین لحظات تاریخی را می گذراند (صحیح است) و باین جهت سزاوار است که مسائلی که مورد ابتلاء روز است مورد توجه و عنایت خاص آقایان نمایندگان محترم قرار بگیرد امیدوارم با توضیحاتی که بر عرض رسید آقایان نمایندگان محترم همانطوریکه در موارد مشابه همیشه بانظر صائب خودشان مشکلات و معضلات مملکت را حل فرموده‌اند در مورد این لایحه هم که بستگی و رابطه نزدیک با سرانوش و مقدرات مملکت دارد از ابراز نظر موافق خودداری و دریغ نفرمائید (صحیح است) **نایب رئیس** - آقای اردلان فرمایشی داشتید؟ **اردلان** - بنده مخبرم میخواستم توضیحی بدهم اگر آقایان مایلند توضیحی بدهم . **نایب رئیس** - بفرمائید **آزاد** - آقای اردلان اجازه بفرمائید موافقت و مخالفت قبلاً سبب بکنند و شما بعد توضیحات را بدهید **نایب رئیس** - آقای اردلان مخبر هستند و هر وقت بخواهند می‌توانند صحبت بکنند **اسلامی** - آقا دو نفر مخالف تما حال سابقه ندارد که پشت سر هم صحبت کنند آقای وزیر دارائی هم هر وقت می‌توانند توضیح بدهند **فرامرزی** - آقایان پیشنهاد داده‌ام پیشنهاد مقدم است . **معلل** - آقای رئیس اجازه می- فرمائید بنده مخبر هستم صحبت بکنم **نایب رئیس** - مخبر حق دارد صحبت کند بفرمائید . **معلل** (مخبر کمیسیون قوانین دارائی) - بنده از نظر اینکه مخبر کمیسیون دارائی هستم خواستم یک توضیحی عرض کنم توجه آقایان نمایندگان را در این قسمت جلب کنم چون مذاکرات راجع باین موضوع در رادیو و در جراید منتشر میشود مردم چون همه با اسکناس سروکار دارند و این چیزی است که بایستی مردم مطمئن باشند و عقیده داشته باشند باینکه وسیله مبادله آنها برایش موجب نگرانی حاصل نشده توجهشان را باین نکته جلب کنم فرق است میان نشر اسکناس زیادی با قرض کردن از پستوانه در اثر

نشر اسکناس زیاد تورم ممکن است حاصل شود ولی از آنجا که قرضه از پستوانه میکشد میبایستی گفت اگر این قرضه ایراک می‌کنیم به مصارف نابایی برسانیم حق این است که نگران باشیم و اگر مطمئن نباشیم که این قرضه‌ای که میکنیم معلی را که دارد نتوانیم سر جای آن بگذاریم باز می‌شود که نگران باشیم در صورتیکه ما مطمئن هستیم که از محل درآمد نفت مسا میتوانیم این قرضه را در اسرع وقت سر جای خودش بگذاریم و هر گاه این مضیقه ارزی فعلی دولت را رفع نکنیم نمیتوانیم حاجات اولیه مملکت خودمان را وارد بکنیم و قطعاً موجب نگرانی اجناس خواهد شد باینکه تمام مردم متوجه این نکته اصلی باشند که از اولین وجهی که از محل نفت عاید می‌شود و قطعاً بصورت ارز و اعتبار است این وجه سر جای خودش گذاشته می‌شود و ۱۴ میلیون پوند برای درآمد نفت ما چه بابت سال گذشته وجه حال وجه بدهی و جزی است و موجب هیچگونه نگرانی نه خواهد بود . هم چنین نکته دیگری که بنده لازم است آقایان را بآن توجه بدهم این است که ما برای آمادگی دولت در پیشرفت مذاکرات هر گونه تسهیل و سالی را فراهم میکنیم تا دولت بتواند با خاطر مطمئن به مذاکراتی که الان مشغول است و بخوبی هم در حال پیشرفت است ادامه بدهد (صحیح است) **نایب رئیس** - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) پس از یک مخالف و موافق کفایت مذاکرات را پیشنهاد میشایم **نایب رئیس** - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) **فرامرزی** پیشنهاد کفایت مذاکرات بنده پیشنهاد میکنم **نایب رئیس** - آقای حائریزاده چند نفر از نمایندگان - تشریف ندارند . **نایب رئیس** - آقای فرامرزی **فرامرزی** - عرض کنم صحبت دروی این لایحه از جلسه پیش تاحال زیاد شده و موجب نگرانی بعضی از آقایان این است که ممکن است این برای مملکت ضرر داشته باشد مسلماً اگر یک لایحه‌ای برای مملکت ضرر داشت دکتر مصدق نیابود (صحیح است) من نمی‌خواهم راجع باین موضوع صحبت بکنم برای اینکه همانطور که نوشته بودم من نیست و هر کس باید راجع باین خود صحبت کند (صحیح است) جناب آقای وزیر دارائی بقدر کافی توضیح دادند

هیچ تردیدی نداشته باشد دولت خارجی هم بداند که مجلس صد درصد پشت سر دولت هست خواهش میکنم وقت را تلف نکنید و الان بکفایت لایحه‌ای بدهید تا وارد مواد بشویم و لایحه زود تر تصویب بشود (احسن است) **جمال امامی** - دوست عزیز من جناب آقای فرامرزی خودشان اقرار فرمودند که در این مسائل مالی زیاد وارد نیستند و تعجب می‌کنم که چرا وارد شدند و استدلال کردند من هم نمیخواهم استدلال شما را رد بکنم (فرامرزی - باندازهای که دوتا پیش از یکی است که می‌دانم) ما هر روز با مسائلی مواجه میشویم که بر تعجبمان افزوده میشود یک وزیر دارائی که بقصد خودش تخصص مالی هم دارد و سابقه وزارت دارائی هم دارد می‌آید اینجا استدلال می‌کند که برای بچه مکتبی هم این استدلال شایسته نیست که چرا وارد هستی؟ آقا یک وقتی است که چشم بسته یک کاری را میکنیم و می‌دانیم هم که توی چاه می‌افتیم یک وقتی هم می‌آید برای شما استدلال میکنند می‌نشینید گوش می‌دهید آسمان و زمین می‌بافتند مگر شما چه مکتبی هستید می‌آید می‌گوئید در دولتهای گذشته آمدند اضافه نشر اسکناس خواستند و این صلاح نبود ولی حالا که ما اجازه نشر اسکناس نمی‌خواهیم ما از اجازه نشر اسکناس برای چه می‌ترسیم برای اینکه قیمت اسکناس یائین می‌آید حالا هم که شما از پستوانه برمی‌دارید همان نسبت قیمت اسکناس یائین می‌آید (فرامرزی - اینطور نیست آقا) آقا این را یک بچه مکتبی هم می‌فهمد (فرامرزی - سفسطاست) برای جنابعالی سفسطاست (فرامرزی - من می‌آیم بعد از شما صحبت می‌کنم برای شما ثابت می‌کنم) بروید درس بخوانید برای بنده که نمیتواند بکند حرفهائی میز نید که خیلی عجیب است آقا قیمت اسکناس مبتنی بر چه چیز است . مبتنی بر پستوانه است هر قدر که بر دارید از پستوانه قیمت اسکناس یائین می‌آید مگر آقای فرامرزی بیاید (کشاورز صدر - لیره مگر بمانی دهند؟) آن برای آن است تا آتیه خیلی کار میشود کرد آقای عزیز من جناب آقای وزیر دارائی بیاید بگوئید که ما می‌خواهیم اینطور بشود و بقیع مملکت است و بی استدلال اینطوری نکنید از وزیر دارائی این قبیل استدلال جایز نیست شما در کابینه هلا وزیر بودید آمدید این جا پیشنهاد کردید با تأمین پستوانه مبلغی اسکناس چاپ کنید من مخالفت کردم حالا از پستوانه می‌خواهید بردارید قبول دارم که ما وارد یک مبارزه شده ایم مبارزه و

فداکاری این نیست که قیمت پولتان را باین
 بیارید مملکتتان را متلاشی کنید این
 مبارزه نیست، مبارزه این است که شکست
 را ببینید و واردات نکنید آن مالکی هم
 که مبارزه نمی کنند این را می کنند حالا
 می آید برای ما استدلال می کنید که ما
 می خواهیم مبارزه بکنیم و از پشترانه
 اسکانس لیره برداریم و بیکمده تاجر
 بهیم که واردات بکنند و استفاده بکنند
 خاک بر سر ما آقا بیاید در این واردات را
 ببینید جلوی او را بگیریم ما واردات نمی-
 خواهیم وقتی شما وارد هیچ مبارزه ای
 هستید و نمی دانید که آخرش چه خواهد شد
 اول کارتان باید این باشد که در گمرک را
 ببندید بکشای نگذارید واردات وارد
 این مملکت بشود شما حالا چهارده
 میلیون لیره پول این ملت کورو کچول را
 پشترانه اسکانس را می گیرید می دهید بیک
 مشت تاجر که مال وارد بکنند می خواهم
 نکنند این کار کجا درد شما را دوا میکند
 اگر خیال می کنید آنطور بیکما شنیده ایم
 انشاء الله توفیقی در این عمل نفت پیدا
 میشود که احتیاجی باین جار و جنجال
 نیست اگر هم توفیق نباشد خدا نکرده
 باز احتیاجی باین نداریم فرض کنید حالا
 شما این پشترانه را برداشته پولتان را هم
 صورت بکشای کردید این بدبخت ملت
 را هم بفلکت کشانید بعد چه خواهید
 کرد حتماً شما آقای عزیز من یقیناً بیان
 بانک ملی را خوانده اید؟ تعجب خواهم
 کرد اگر کسی خوانده باشد مخصوصاً
 وزیر دارائی وزیر دارائی که احتیاجی باین
 ها ندارد ۶۸۰ میلیون اسکانس دست
 مسردم است هفتصد و خوردمای میلیون
 اسکانس منتشر شده ۶۸۰ میلیون دست
 مردم است از این طرف چهارصد و خوردمای
 میلیون هم پشترانه طلا و صود هفتاد و هشت
 میلیون ارز و از این صد هفتاد و هشت میلیون
 چهار میلیون را هم بدون اجازه مجلس
 برداشته اند و آنرا هم خرج کرده اند
 (اردلان - اجازه نمی خواهد) طلائی که
 بانک ملی داشته برای معاملاتی این حق
 دولت نبوده است بردارد خرج کند
 برداشته اند جای او گذاشته اند یعنی ارز
 را برداشته اند در این یکماه خرج کرده اند
 الان ۱۴ میلیون لیره و مبلغ جزئی دلار
 دارند این چهارده میلیون لیره معادل بیست
 درصد پشترانه اسکانس شماست میگویند
 کاین را ما بعداً جایش میگذاریم ششصد
 میلیون تومان دولت بیانک ملی مقروض است
 چهار صد و پنجاه میلیون تومان خودش
 و ۱۲۰ میلیون ضمانت دولت بانک ها و
 مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی اند گرفته
 آقا شما قح زین را بگیرید باسد دولتی
 پیشکشان ششصد میلیون تومان بدمی

خودتان را به بانک بیدارید آمده اید اینرا
 هم تعهد می کنید سه ماه دیگر میباید
 اگر می توانستید بیدارید آنرا میباید
 آنرا نبرداشته اید و حالا آمدید این ۱۴
 میلیون لیره را می خواهید آنوقت این ملت
 بدبخت پولش می شود بکشای حالا باین
 هم برای بدبخت من حرفی ندارم ولی آقای
 عزیز من در این قبیل مسائل بگذارید از
 طرف مخالف و موافق استدلال بشود اگر
 بگوئید ما می خواهیم بقتیم توی چاله
 می دانیم یا بازار را هم می شکنیم من قبول
 دارم بگوئید چشم را بستم آنوقت بقتیم
 توی چاله آقا جلوی استدلال را نگیرید
 تا کتون هم کسی مخالف صحبت نکرده
 بگذارید مخالف صحبت بکنند مجلس آگاه
 بشود و بدبخت باین منطبق که من می خواهم
 یا بپارم بشکنم بشکنید یا بپارم یا بازار
 مرتبه یا بازار را شکستیم این هم یکی در
 هر صورت این طرز عمل دولت را من قبول
 ندارم این استدلالات را هم قبول ندارم در
 این باره گفتنی زیاد است من اینجا نمی-
 خواهم درس اقتصادی بدهم شما خودتان
 بهتر از من می دانید انشاء الله آقای نریمان
 تشریف می آورند و استدلالشان را میکنند
 ما را هم مستفیض میفرمایند آقای فرامرز
 عزیز این را هم فراموش نکنید شما
 فرمودید آقای شوشتری استدلال مالی که
 نکردند اجازه بفرمایید یک جوابی بآقا
 می دهم این پشترانه ب حساب بانک ملی در
 بانک های انگلیس است همانطوریکه
 پشترانه فلزی ما هم ب حساب بانک ملی در
 بانکهای افریقای جنوبی است اگر این را
 دولت بگیرد باشکال بیشتر بر می خوریم
 این را هم در نظر داشته باشید من بیش از
 این توضیح نمیدهم

مملکت اگر آزادی فکر آزادی بیان
 آزادی قلم نباشد آن مملکت ضمانتی برای
 استقلال و برای بقای خودش نخواهد داشت
 (صحیح است) بنابر این هر و کیلی باید
 بیاید اینجا هر مخالفتی با هر لایحه ای که
 بنظرش میرسد با استدلال و دلیل بکند و
 مطالبش را بگوید موافق هم بگوید بعد هم
 با توجه به مجموعش مجلس رأی می دهد و
 نظر اکثریت مجلس قاطع خواهد بود این
 لایحه که در دستور است دو جنبه دارد اولش
 از احاطه فنی و اقتصادی قابل بحث است و
 دومش از احاطه منوی و سیاسی حالا بنده
 در هر دو قسمت توضیحات عرض می کنم یک
 مطالبی را باید در مقدمه آقایان اطلاع
 داشته باشند که در موقعی که قانون
 مدنی شدن صنعت نفت از تصویب
 مجلس شورای ملی گذشت بانک ملی ایران
 احساس کرد که از شرکت نفت ممکن است
 یک مدتی در آمد ارزی نداشته باشد بنا
 بر این در صد چهار بر آمد چون این جا
 آقای جمال امامی فرمودند بنده ناچارم
 جواب عرض کنم که قانونی که بقتیم نظارت
 اندوخته اسکانس مان متکی است اینجا
 صریح می گوید که هیئت نظارت اندوخته
 اسکانس باید با طلا و یا ارز تضمین شده
 بطلا پشترانه داشته باشد .
 بنا بر این ما که پشترانه مان هم طلا
 است هم ارز اگر یک مشتری پیدا کردیم
 که آمد طلا با داد ما بدون بحث بدون
 قانون مجلس شورای ملی مجاز هستیم که
 این طلا را بگیریم و ارز بهش بدهیم و این
 یک معامله ای است که بنده حالا با رقم
 عرض میکنم توجه خواهید فرمود چند
 نفع مملکت است بانک ملی ایران بیک قدری
 طلا داشت البته بانک ملی ایران این طلا
 را میتوانست بر رخ آزاد بفروشد ولی این
 کار را نکرد آمد بر رخ بین المللی که هیچ
 کس طلاش را بر رخ بین المللی نمیفروشد
 و اگذار کرد بنا و در مقابلش ارز گرفت
 یعنی چکار کرد؟ آمد هر یک اونس طلا
 خودش را در مقابل ۲۵۰ شلینگ یا ۳۵
 دلار بنا و اگذار کرد و ما در مقابل چهار
 میلیون لیره باو دادیم .
 این چهار میلیون لیره ای که ما به او
 دادیم ۳۲۰ هزار اونس طلا برای ما بدست
 آورد یعنی در حقیقت اگر از بانک ملی این
 طلا را بقتیم بازار آزاد ما می خواستیم
 بخیریم با هشت میلیون لیره میبایستی بخیریم
 ولی بانک ملی ایران این طلا را بنا داد
 و چهار میلیون لیره باو دادیم .
 بنا بر این پشترانه طلا در حال حاضر
 از ۵۵ درصد طلا به ۵۹٫۹۳ درصد بالا
 رفت الان در مقابل هفت میلیارد و هشتصد
 میلیون ریال که ما اسکانس دست مردم
 فرمودند روی حساب شانزده میلیون بود

ما این طلا را بر رخ آزاد بخواهیم در
 بازار بفروشیم طلا آن اسکانس پنج ریالی
 اخیراً که در دست مردم است بتوانیم جمع
 آوری کنیم و علاوه بر آن یک مقداری هم
 اضافه خواهیم داشت .
 در هیچ مملکتی هیچ اسکانس باین
 قدرت پشترانه ندارد و من متعجبم از جرایبی
 که در سرمقاله خودشان مرقوم میفرمایند
 که مملکت ایران رو بورشکتگی و افلاس
 است و این حرف هیچ صحیح نیست یک
 کشوری که ۵۹٫۹۳ درصد پشترانه
 اسکانسش طلای خالص موجود دارد این
 بزرگترین و غنی ترین مملکت ها است و
 این طلائی که آقای جمال امامی فرمودند
 دست بانک نیست دست دولت هم نیست دست
 هیئت نظارت اندوخته اسکانس است یعنی
 بنده که نماینده مجلس شورای ملی هستم
 و آقای حائری شاه باغ که دادستان کل
 است که ما هر دو عضو هیئت نظارت اندوخته
 اسکانس هستیم امضای خودمان را معرفی
 کردیم و بدون امضای ما یک مقال از
 این طلا با حدی داده نشود که جای
 نگرانی باشد و این طلا دست جناب آقای
 وزیر دارائی یا دست بانک ملی نیست در
 دست هیئت اندوخته اسکانس است
 اما راجع باین لایحه دولت که الان
 مطرح است و ۴ میلیون لیره تقاضا کرده
 است که ما بدهیم .
 بنده خواستم عرض آقایان برانم
 که هیئت نظارت اندوخته اسکانس ۱۴
 میلیون لیره ندارد که الان وزارت دارائی
 بدهد لیره موجود ۱۲ میلیون است الان
 دوازده میلیون و سیصد و بیست و هشت
 هزار و دویست و نود و نهمه ما پشترانه
 لیره داریم که در انگلستان است و هفت
 میلیون و یازصد و هفتاد و پنج هزار دلار
 هم در مسکو داریم این دو تا مبلغ ارز پشترانه
 ما را تشکیل میدهند .
 البته دولت یک مذاکره ای کرده است
 که باید پشترانه ای که مادر مسکو داریم
 بگیرند و در اطراف مذاکراتشان هم
 آقای وزیر دارائی ممکن است توضیحاتی
 بفرمایند که انشاء الله مذاکراتشان به نتیجه
 مثبت رسیده .
 من در موضوع دلاری که در مسکو
 داریم صحبت نمیکنم موضوع لایحه که
 مطرح است موضوع لیره است بنا بر این
 لیره ای که دولت امروز تقاضا دارد ما آن
 اندازه نداریم که بهش بدهیم برای اینکه
 یک مقدارش را بطلا تبدیل کرده ایم فقط
 ۱۲ میلیون داریم و این ۱۲ میلیون لیره
 درست سیزده درصد پشترانه مجموع اسکانس
 های ما می شود .
 آن رقمی که جناب آقای وزیر دارائی
 فرمودند روی حساب شانزده میلیون بود

۱۲ میلیون که ما موجود داریم اگر این
 ۱۲ میلیون را بدولت بدهیم در حدود سیزده
 درصد از پشترانه مان باین ترتیب ممکن
 است موقتاً کاسته شود و اشتباهی هم که در
 این قسمت شده آقایان تصور کرده اند که
 این مقدار لیره را ما از پشترانه مان بر میداریم
 در صورتیکه اینطور نیست این بطور امانت
 برای احتیاجات ضروری بدولت قرض
 داده میشود که بعد دومتبه از عایدات نفت
 بر میگردد و آقایان نمایندگان محترم
 مستحضر هستند که ما ماهی ده میلیون لیره
 عایدات نفت جنوب داریم و این عایدات برای
 بنده که نماینده مجلس هستم یک عایدات
 مسلمی است اگر یک وقفه ای در کار حاصل
 شده برای این است که حریف می خواهد
 مارا برانز در بیارود و ما باید اتحاد کنیم تا
 بغضات خداوند این نعمت سرشاری را که
 خداوند در این سر زمین بودیده گذاشته
 بتوانیم با دست خودمان طبق قاعده موجود
 بفروشیم و بعداً آقایان وقتی که ما یک
 عایدات ده میلیون لیره درآم داشته باشیم
 یک مساعده دوازده میلیون لیره ای هیچ چیز
 نیست گذشته از این ما مقداری جواهرات
 هم پشترانه داریم و متعصبی که از خارج
 آمده اند قیمت برای اینها قائل نشده اند
 در هیچ مملکتی پول تا این اندازه استحکام
 ندارد که در مملکت ما دارد آن روزی که
 بنده خودم شخصاً با آن لایحه ای که دولت
 های سابق می آوردند مخالف بودم اومی
 گفتم که ما ارز را پشترانه نگاه داریم و در
 مقابل اسکانس منتشر کنیم شما در تمام
 مالک روی زمین هیچ سلکتی را پیدا نمی
 کنید که پشترانه پولش ارز دولت خارجی
 باشد پشترانه پول یا باید طلا باشد یا باید
 نقره باشد فقط متفقین که بایران آمدند
 از لحاظ ففاری که با آوردند این سابقه بد
 را بوجود آوردند که پشترانه پول ما را
 پول دولت خارجی گذاشته و ما باید بهر
 قیمتی که شده هر موقعی که فرصت بدست
 بیآوریم خودمان را از این پشترانه ارز خارجی
 خلاص کنیم و تبدیل بطلا یا نقره کنیم ملتش
 هم این است که طرف خدا یک دولت خارجی
 مثل دولت انگلستان است که الان لیره او
 جزو پشترانه ما است آقایان نمایندگان
 محترم از وضع مالی دولت انگلستان اطلاع
 دارند از سایر مالک اروپا اطلاع دارند
 آقایان نمایندگان محترم میدانند که اگر یک
 دولت امریکا بدولت انگلستان و سایر
 مالک اروپا نبود وضعیت مالشان چه بود
 آقایان نمایندگان محترم اطلاع دارند که
 ممکن است خدای نکرده یک روزی جنگی
 در اروپا در بگیرد آنوقت این مالک اروپا
 بولمان چه ارزش پیدا خواهد کرد بنا بر این
 به چه وجه صلاح مملکت ما نیست که لیره یا
 هر ارز خارجی دیگری در پشترانه نگاه داریم

ما باید سعی کنیم که پشترانه مان طلا یا
 نقره باشد چنانچه هیئت نظارت اندوخته
 اسکانس موفق شد در این دو ماهه اخیر ۴
 میلیون لیره خودش را تبدیل کند به ۳۲۰
 هزار اونس طلا که قیمت حقیقیش دو برابر
 آنست حالا ما این لیره را موقه در اختیار
 دولت میگذاریم و یک نتیجه ای هم از این
 کار میگیریم نگرانی ما از نشر اسکانس
 فقط یک چیز بوده من همیشه در این مورد
 مخالفت میکردم می گفتم که ما اگر اسکانس
 منتشر کنیم زندگیان را گران کرده ایم
 حالا اگر ارز با نمانده کافی نداشته باشیم
 که حوائج ضروری خودمان را وارد کنیم
 زندگی خودمان را گران کرده ایم یعنی
 اگر این لایحه را تصویب نکنیم زندگی را
 گران میکنیم همکار محترم جناب آقای
 شریعتی اظهار نگرانی فرمودند که
 موجب گرانی زندگی خواهد شد ضرورتی
 که اگر تصویب نکنیم بطور مسلم زندگی
 گران خواهد شد برای اینکه بسیاری از
 مبارزهای که ما پیش گرفته ایم میخواهند ما
 را از ارز خارجی محروم بکنند که ما را مجبور
 کنند در مقابل آنها زانو بزیم اما یک ملت
 زنده ای هستیم هیچ قیمتی حاضر نیستیم و
 مبارزه میکنیم می ایستیم و با آنها نشان می
 دهیم که تا آخرین سرحد امکان کوشش
 خواهیم کرد که در این مبارزه بیروز
 بشویم این است که نگرانی به چه وجه بنظر
 بنده صحیح نیست که ما داشته باشیم برای
 اینکه اگر تصویب نکنیم از کالاهای مورد
 نیاز محروم خواهیم بود و این خودش موجب
 نگرانی است این از احاطه فنی مطلب بود
 که بنده عرض کردم که اگر این لایحه
 تصویب نشود موجب گرانی است و هیچ
 وقت یک وکیل مجلس رضایت نمی دهد
 که خودش موجب گرانی شود
 و ب علاوه تناسب این مبلغ نسبت پشترانه
 اسکانس سیزده درصد بیشتر نیست اما یک
 نکته خیلی مهمتری دارد این لایحه و آن
 این است که از لحاظ منوی و سیاسی ما
 باید این را مورد معامله قرار بدهیم آقایان
 نمایندگان از مبارزهای که نسبت به نفت
 شده اطلاع دارند البته ناظرین محترم دیگر
 بیانات کامل در این مورد فرموده اند اما
 چون من خودم رفتم بخوزستان و آنجا
 دیدم که روزی سیصد هزار لیره از نفت خام و
 نفت تصفیه شده بطور مسلم عایدات ما خواهد
 بود ما برای بدست آوردن ارز این عایدی
 محتاج بیک مبارزه ای هستیم و حریف ما
 میخواهد که از این راه ما را برانز و بیارود
 و ما باید با تصویب این لایحه و تصویب
 لایحه ۲ میلیارد ریال قرضه عمومی نشان
 بدهیم که ما تا آخرین حد قدرتمان ایستادگی
 هر ارز خارجی دیگری در پشترانه نگاه داریم

خواهیم کرد و چون من خودم عضو هیئت
 مختلط نفت هستم حضور آقایان عرض
 می کنم که انشاء الله ایدواری هست که
 نتیجه مطلوب عاید بشود و اینکه تا حالا به
 مرض آقایان نرسیده چون آقای هریمن
 خودشان دبروز تقاضا کردند گفتند این
 مذاکرات ما که به نتیجه رسیده است باید
 به آقای مورسین تلگراف کنیم و این
 مذاکرات قبل از اینکه بدست او برسد
 صلاح نیست که فاش بشود (صحیح است)
 و من خواهم می کنم از نمایندگان
 مجلس شورای ملی این را هلنی نکنند والا
 کیست که معتقد باشد که نمایندگان مجلس
 شورای ملی مملکت ایران از امور مملکتی
 خودشان نباید اطلاع داشت باشند مهذا
 برای اینکه این موضوع تا یک حدی مورد
 توجه آقایان واقع بشود و از جریان کار
 مسبق بشوند ما اظهار عقیده کردیم و
 امروز هم از کمیسیون خارج مجلس شورای
 ملی دعوت کردیم برض جناب آقای قائم
 مقام الملک هم خواهد رسید از سنا هم
 دعوت کردیم آن فورموی که از طرف
 دولت با موافقت کمیسیون مختلط تهیه شده
 بود آنرا باستحضار آقایان برساند و بنده
 قطع دارم که این مذاکرات بت نتیجه مطلوب
 خواهد رسید و ما انشاء الله امیدواریم که
 حتی یک لیره از این پشترانه را خرج
 نکنیم یعنی ممکن است حتی یک لیره از این
 پشترانه استفاده نکنیم ولی آقایان ما باید
 بدینا نشان بدهیم که ما ایستاده ایم در
 عقیده خودمان و عقیده مان حق است ما می
 گوئیم مالک یک ثروت زیر زمینی هستیم
 که از آن می خواهیم برای حوائج ضروری
 مملکت خودمان استفاده کنیم خوب روزنامه
 های خارجی را هم ملاحظه فرموده اید
 مقاله یک روزنامه انگلیسی اخیراً ترجمه اش
 در روزنامه های طهران چاپ شده بود
 اسمش را بنده فراموش کردم این روزنامه
 های خارجی را آقایان ملاحظه فرموده اند
 (یکی از نمایندگان - روزنامه اکونومیست)
 بلی اکونومیست بنده میخواستم به این
 آقای اکونومیست عرض کنم که این آقا
 یک عینکی به چشم گذاشته است که
 عینک ۵۰ سال قبل است و بنده از ایشان
 خواهم می کنم که حالا نظرم را که
 نماینده مجلس ایران هستم قبول نکنند
 یکی از نمایندگان مجلس انگلستان که
 بنده با ایشان آشنائی ندارم ولی فوق العاده
 باو ارادت دارم اسمش ریچارد کروسمن و
 نماینده مجلس شورای ملی انگلستان است
 ایشان یک مقاله ای نوشته بودند در مقاله
 موضوع نفت ایران را بحث کرده بود در
 آنجا میگوید که ملت عدم موفقیت ما اهالی
 انگلستان و دولت انگلستان این است که
 اصل خود را با زمان وقت تطبیق نمیکنیم

در صورتی که این روزنامه اکونومیست
 همین اشتباه را می کند یعنی اعمال دولت
 انگلستان را تائید میکند باهالی که مربوط
 بینجاه سال پیش است بنده از این جرایب
 انگلستان که مثل روزنامه اکونومیست
 با نماینده مجلس خودشان ریچارد کروسمن
 هم فکر بشوند او در مقاله خودش که نفت
 ایران را مورد بحث قرار داده مینویسد
 که هیچوقت مردم انگلستان نباید مثل
 ۱۹۳۳ فکر کنند آن ۱۹۳۳ گذشت
 امروز صلاح مملکت ما نیست که عینک
 بیستم خود بزیم و در پایان مقاله خوب
 اظهار عقیده می کند که دولت انگلستان
 و ملت انگلستان فقط و فقط راهی که دارند
 صلاح آنها در این است که ملی شدن
 صنعت نفت را بپذیرند و تسلیم قوانین مصوبه
 ایران بشوند این چیزی است که نماینده
 مجلس شورای ملی انگلستان نوشته بود و
 من اصافاً موقعی که در خوزستان بودم
 عین همین حرف را آقای دریک گفتم
 که صلاح شرکت نفت و صلاح دولت
 انگلستان این است که تسلیم این قانون
 بشوند و من امیدوارم که تمام اولیای دولت
 انگلستان هم مثل آقای کروسمن فکر
 کنند و من چون مثل هر فرد ایرانی علافند
 بدوستی با همه دول هستم که یکی از آنها
 دولت انگلستان است بقتین دارم که توجهی
 بنویات ملت ایران نخواهند کرد و همانطور
 که نماینده مجلس خودشان گفته است باین
 موضوع توجه خواهند نمود و دیگر مثل
 اکونومیست فکر نمی کنند پس ملاحظه
 میفرمایید که من علاوه بر دلایل فنی که
 عرض کردم و خلاصه اش این بود که از این
 کمکی که ما بدولت میکنیم فقط بطور
 موقت سیزده درصد بدون در نظر گرفتن
 جواهرات و اینها پشترانه مان را میدهیم
 با اختیار دولت بطور امانت و به بدیسی خواهیم
 گرفت و تضمین اینهم ماهی ده میلیون
 لیره فروش نفت است و ما از لحاظ این
 پشترانه هیچ نباید نگرانی داشته باشیم
 و ب علاوه اگر این ارز در دست دولت
 نباشد ممکن است خدای نکرده زحمتی
 برای دولت و برای مردم فراهم بشود ولی
 در عین حال من هم مثل هر نماینده ای از
 وزیر دارائی خواهم می کنم که یکدانه
 از این ۱۲ میلیون لیره را باید با کمال
 خست و با کمال وقت در خرجش نظارت
 دقیق داشته باشه و این تنها ارزش نیست
 موضوع ربال برابر آهم است یکی از
 نمایندگان محترم دبروز بنده تذکر
 دادند و بنده بسیار سپاسگزارم فرمودند که
 بسیاری از واردات که در خود داخله ایران
 هست ممالک از خارج هم وارد می کنند
 مثل چای اگر ما در چنین موقعی در مضیقه

مذاکرات مجلس شورای ملی
 ۱۷۲
 صفحه ۹

مذاکرات مجلس شورای ملی
 ۱۷۲
 صفحه ۹

مذاکرات مجلس شورای ملی
 ۱۷۲
 صفحه ۹

مذاکرات مجلس شورای ملی
 ۱۷۲
 صفحه ۹

ارزی هستیم چای مصرف داخلی خودمان را روزانه مصرف کنیم و از واردات چای خارجی بی نیاز بشویم دو منفعت دارد هم محصول داخلی خودمان به فروش رفته است و هم ارزی که باید صرف واردات چای بشود مصرف کالا های ضروری می شود فرض بفرمائید ساختمان در مملکت مفید است ولی موقتاً می شود ساختمان را با چوب هم کرد بنابراین ما در خرج این ۱۴ میلیون لیره باید همیشه احتیاط را در دست داشته باشیم ممکن است که بهیچوجه مورد نیاز نباشد و خدای نکرده ممکن است غیر از این ارزش ارزی نداشته باشیم باید برای یک لیره اش آقای وزیر دارائی مثل اینکه بجانش بسته باشد یک لیره اش را بدون جهت بکسی ندهند اما در مورد ریال برابرش هم بطور مسلم باید تمام دقت لازم را بکنند آقای وزیر دارائی می فرمایند که خرج زیادی نخواهند کرد من کمال اطمینان واحترام را بفرمایش ایشان می گذارم ولی وقتی که بنده بخرم شهر برای همین کار نفت رفتم دیدم تمام واحل خرمشهر یک بار اندازی شده از محمولات تجار ایرانی که اینها دروز آفتاب و باران صدمه می بینند من پرسیدم که این چرا اینطور است گفتند که این مالیاتها می گیرند برای اینکه این بندرگاهها را درست کنند و مسقف بکنند ماهی ۱۰ هزار تومان برای فوق العاده اعضای وزارت دارائی که در مرکز کار می کنند می فرستند اصلاً باور کردنی نبود بولر که می گیرند برای ساختمان بندر و بار انداز از تجار این پول صرف فوق العاده اعضای وزارت دارائی بشود شاید جناب آقای وزیر دارائی اطلاعی ندارند یعنی برضشان نرسانده باشند بنا براین این یک حقیقتی است در مملکت ما که ما باید بهمه بگوئیم خرج زیاد میشود یک روزی آقای فرهودی فرمودند که ما با کمال علاقه ای که به قضات محترم داریم امروز روزی نیست که بفکر اضافه حقوق باشیم و علاوه خدای نکرده ممکن است غیر از این ارزشم ارز نداشته باشیم همانطور که آقای امامی فرمودند باید که بر بندهمان را محکم ببندیم روزی که ما میرفتم برای کار نفت ما گفتند فوق العاده بخواهید ما گفتیم چه فوق العاده ای می خواهیم و شایسته نیست که یک همچو چیزی را قبول کنیم اصلاً وظیفه هر ایرانی است در مواقع لازم بمملکت خودش خدمت کند بنابراین بنده عقیده ام این است که با شرطی که کردم که جناب آقای وزیر دارائی بیایند اینجا همانطوریکه عرض کردم مارا مطلعش بکنند که یک لیره این بدون جهت مصرف نخواهد شد (صدرزاده) در قانون ذکر کنید (بنده خودم پیشنهاد کرده ام الان یک سال و نیم است که بنده

منتظر هستم بودجه مطرح بشود که پیشنهاد خودم را بدیم و هر دفعه یک دو از دم آمد آقای اسلامی هم توجه می فرمایند گفته شد که در یک دو از دم نمی شود پیشنهاد داد پیشنهاد بنده این است که هیچ خرجی در مملکت بدون تصویب قبلی دیوانه حسابات صورت نگیرد چون اعضای دیوانه حسابات را ما معین می کنیم از عزل و نصب وزرا مصون هستند بنابراین دوره تجدیدش هم دست ما خواهد بود اشخاص مورد اعتماد را می بریم می گذاریم آنجا بدون اجازه اینها نمی گذاریم یک قران خرج بکنند بنابراین با تمام عریضی که بنده عرض کردم هر کدام از آقایان مخالفتی دارند بفرمایند من حاضریم که بازم توضیحاتی عرض کنم ولی باور بفرمائید از روی کمال ایمان و عقیده عرض می کنم که نگرانی نداشته باشید زیرا در این لایحه دقت کافی شده است

نایب رئیس - آقای حائری زاده پیشنهاد کفایت مذاکرات داده اند و مطابق قسمت دوم ماده ۹۱ نظامنامه دیگر توضیح ندارد فقط باید برای گرفته شود ماده ۹۱ قرائت میشود

ملک مدنی - آقای رئیس جناب عالی بهمه کمیسیونها اجازه دادید توضیح بدعندت جز کمیسیون بودجه در صورتیکه مؤثر ترین کمیسیونها کمیسیون بودجه است به آقای اردلان اجازه دادید آقای معمل اجازه دادید بنده هم اجازه بدهید صحبت کنم

جمال امامی - آقای رئیس از قرار معلوم باز هم ای دارند می آیند اینجا و تا آنکه هم اینجاست بفرمائید جلوگیری کنند بازم کشت و کشتار می شود خون ریزی میشود

حائری زاده - مخالفین دولت می گویند بیایند اینجا آشوب بیا کنند و وضع را آشفته کنند

نایب رئیس - دولت مواظب هستند دستور داده شد که باز هم قرائت کنند ماده ۹۱ قرائت میشود

(ماده ۹۱ بشرح زیر قرائت شد) ماده ۹۱ - بعد از آنکه در موضوعی رئیس مذاکرات و کافی بداند می تواند با تصویب مجلس مذاکرات را ختم نماید هر یک از نمایندگان نیز می توانند پیشنهاد کفایت مذاکرات تقدیم دارد در آن صورت پیشنهاد دهنده باختصار ترتیب مندرج در ماده ۸۹ دلایل خود را اظهار و اگر مخالفی باشد فقط بکنفر با مختصر اهل مخالفت خود را بیان می کند و رأی گرفته میشود در صورتی که نسبت به طلبی پیشنهاد کفایت مذاکرات تصویب نشد و بعداً دوباره پیشنهاد کفایت مذاکرات داده شد در باب

دست مخالفین ما مانده است به صرف خرید کالا های ضروری و مورد احتیاج عمومی برسد ما نباید آنقدر با اصلاح قشری باشیم که بگوئیم خیر مرغ یک یا دارد و ما بهیچوجه از تشریفات پشوتوانه بهیچان صدر صد بهای اسکناسهای آن کشور ها تنزل و فوری رخ بدهد

بنابراین ارزش اسکناس واستحکام آن ارتباط با میزان پشوتوانه ندارد باین معنی که میشود گفت ارزش و استحکام پول کشوری که فقط معادل صدی سی اسکناس های در جریان پشوتوانه دارد از پول کشوری که صد درصد پشوتوانه دارد کمتر است بلکه بر عکس اگر کشوری پولش

است که مقدار هنگفتی از ثروت ملی ما بسم پشوتوانه را کد بماند - هیچ وقت هم دیده نشده است که باین علت یعنی بدلیل فقدان پشوتوانه میزان صد درصد ارزش اسکناسهای آن کشور ها تنزل و فوری رخ بدهد

بنابراین ارزش اسکناس واستحکام آن ارتباط با میزان پشوتوانه ندارد باین معنی که میشود گفت ارزش و استحکام پول کشوری که فقط معادل صدی سی اسکناس های در جریان پشوتوانه دارد از پول کشوری که صد درصد پشوتوانه دارد کمتر است بلکه بر عکس اگر کشوری پولش

است که مقدار هنگفتی از ثروت ملی ما بسم پشوتوانه را کد بماند - هیچ وقت هم دیده نشده است که باین علت یعنی بدلیل فقدان پشوتوانه میزان صد درصد ارزش اسکناسهای آن کشور ها تنزل و فوری رخ بدهد

بنابراین ارزش اسکناس واستحکام آن ارتباط با میزان پشوتوانه ندارد باین معنی که میشود گفت ارزش و استحکام پول کشوری که فقط معادل صدی سی اسکناس های در جریان پشوتوانه دارد از پول کشوری که صد درصد پشوتوانه دارد کمتر است بلکه بر عکس اگر کشوری پولش

است که مقدار هنگفتی از ثروت ملی ما بسم پشوتوانه را کد بماند - هیچ وقت هم دیده نشده است که باین علت یعنی بدلیل فقدان پشوتوانه میزان صد درصد ارزش اسکناسهای آن کشور ها تنزل و فوری رخ بدهد

بنابراین ارزش اسکناس واستحکام آن ارتباط با میزان پشوتوانه ندارد باین معنی که میشود گفت ارزش و استحکام پول کشوری که فقط معادل صدی سی اسکناس های در جریان پشوتوانه دارد از پول کشوری که صد درصد پشوتوانه دارد کمتر است بلکه بر عکس اگر کشوری پولش

است که مقدار هنگفتی از ثروت ملی ما بسم پشوتوانه را کد بماند - هیچ وقت هم دیده نشده است که باین علت یعنی بدلیل فقدان پشوتوانه میزان صد درصد ارزش اسکناسهای آن کشور ها تنزل و فوری رخ بدهد

دارای صد درصد پشوتوانه باشد ولی مقدار این پولهای گانگنی که در جریان است از آن مقدار و میزانی که برای حجم معاملات و داد و ستدهای آن کشور ضرورت دارد زیادتر باشد بطور قطع و یقین داشتن صد در صد پشوتوانه بهیچوجه مانع از تنزل ارزش اسکناس یک چنین کشوری نخواهد گردید کما اینکه همین مسئله در مملکت خودمان در زمان جنگ گذشته به ثبوت رسید دیدیم که همین اسکناسها ما اینک صد پشوتوانه داشت چون زاید بر احتیاج معاملات و داد و ستدها بود ارزش خود را

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

بنا بر این موضوع پشوتوانه و میزان آن با ارزش اسکناس ارتباط مستقیمی ندارد بلکه ارزش و قدر و قیمت اسکناس بستگی تام و تمامی با تناسب آن با میزان حجم معاملات و داد و ستدهای یک کشور دارد و مادام که این تناسب محفوظ باشد بفرس اینک میزان پشوتوانه صدی ۵۰ و حتی صدی سی هم تنزل نماید در ارزش اسکناس تنزلی حاصل نخواهد شد

(۵ - ختم جلسه بعنوان تنفیص)

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

بنا بر این موضوع پشوتوانه و میزان آن با ارزش اسکناس ارتباط مستقیمی ندارد بلکه ارزش و قدر و قیمت اسکناس بستگی تام و تمامی با تناسب آن با میزان حجم معاملات و داد و ستدهای یک کشور دارد و مادام که این تناسب محفوظ باشد بفرس اینک میزان پشوتوانه صدی ۵۰ و حتی صدی سی هم تنزل نماید در ارزش اسکناس تنزلی حاصل نخواهد شد

(۵ - ختم جلسه بعنوان تنفیص)

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

بنا بر این موضوع پشوتوانه و میزان آن با ارزش اسکناس ارتباط مستقیمی ندارد بلکه ارزش و قدر و قیمت اسکناس بستگی تام و تمامی با تناسب آن با میزان حجم معاملات و داد و ستدهای یک کشور دارد و مادام که این تناسب محفوظ باشد بفرس اینک میزان پشوتوانه صدی ۵۰ و حتی صدی سی هم تنزل نماید در ارزش اسکناس تنزلی حاصل نخواهد شد

(۵ - ختم جلسه بعنوان تنفیص)

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

بنا بر این موضوع پشوتوانه و میزان آن با ارزش اسکناس ارتباط مستقیمی ندارد بلکه ارزش و قدر و قیمت اسکناس بستگی تام و تمامی با تناسب آن با میزان حجم معاملات و داد و ستدهای یک کشور دارد و مادام که این تناسب محفوظ باشد بفرس اینک میزان پشوتوانه صدی ۵۰ و حتی صدی سی هم تنزل نماید در ارزش اسکناس تنزلی حاصل نخواهد شد

(۵ - ختم جلسه بعنوان تنفیص)

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

بنا بر این موضوع پشوتوانه و میزان آن با ارزش اسکناس ارتباط مستقیمی ندارد بلکه ارزش و قدر و قیمت اسکناس بستگی تام و تمامی با تناسب آن با میزان حجم معاملات و داد و ستدهای یک کشور دارد و مادام که این تناسب محفوظ باشد بفرس اینک میزان پشوتوانه صدی ۵۰ و حتی صدی سی هم تنزل نماید در ارزش اسکناس تنزلی حاصل نخواهد شد

نایب رئیس - آقای نریبان تأمل بفرمائید عده برای مذاکره کافی نیست پیشنهاد تنفیص هم داده شده است

کشاوری صدر - اینها مخالفت با دولت دگر صدق است اسامی آقایانی که جلسه را از اکثریت می اندازند اعلام بفرمائید

نایب رئیس - با اجازه آقایان پنج دقیقه تنفیص بدهیم

(پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه بعنوان تنفیص تعطیل و دیگر تشکیل نگردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - **نورالدین امامی**

تدریجاً بنسبت افزایش تعداد اسکناس در جریان از دست داد

بنا بر این موضوع پشوتوانه و میزان آن با ارزش اسکناس ارتباط مستقیمی ندارد بلکه ارزش و قدر و قیمت اسکناس بستگی تام و تمامی با تناسب آن با میزان حجم معاملات و داد و ستدهای یک کشور دارد و مادام که این تناسب محفوظ باشد بفرس اینک میزان پشوتوانه صدی ۵۰ و حتی صدی سی هم تنزل نماید در ارزش اسکناس تنزلی حاصل نخواهد شد

(۵ - ختم جلسه بعنوان تنفیص)